

Kommuneplanens samfunnsdel Storfjord kommune

Merknadsbehandling

Møte 29.05.20

INNSPILL FRA REGIONALE MYNDIGHETER

Merknad nr. 1 – Mattilsynet (07.04.20)

1.1 Drikkevann er en kritisk faktor i samfunnet. Mattilsynet nevner 3 punkter som bør få plass i samfunnsdelen:

- **Bedre standarden på ledningsnett**
- **Knytte utilfredsstillende separate og små fellesanlegg til felles vannforsyning der kvaliteten lettere kan kontrolleres**
- **Bedre vannbeskyttelse av vannkilder**

Storfjord kommune har rapportert svært høg lekkasjetap på alle vannverka (30-, 48- og 65%).

Kommunaldirektørens vurdering: merknaden tilrås etterkommet.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: merknaden etterkommes.

Samfunnsdelen endres på følgende punkt: 5.1.3 «Miljø-, plan- og driftsetat», delmål 2, siste strategipunkt (side 26)

Merknad nr. 2 – Direktoratet for samfunnssikkerhet (05.05.20)

- 2.1** DSB gir et generelt svar om at det er fylkesmannen som har følger opp hensynet til samfunnssikkerhet. Fylkesmannen har også ansvaret for samordning av statlige innsigelser.

Kommunaldirektørens vurdering: Tatt som orientering

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Tatt som orientering

Merknad nr. 3 – Sametinget (05.05.20)

- 3.1 Ønsker at utviklingstrekk og utfordringer blant den samiske befolkningen beskrives under pkt. 2 – Dagens situasjon. Dette omfatter utviklingstrekk og utfordringer blant den samiske befolkningen i kommunen, herunder behov, muligheter og utfordringer for samisk språk og kultur i skole og barnehage og blant voksne.**

Kommunaldirektørens vurdering: I Storfjord kommune er 150 personer innmeldt i samemanntallet, det finnes samiske næringer og språk kan læres i barnehager og skoler. I tillegg finnes et flerspråklig språksenter (Storfjord språksenter) som jobber for å styrke samisk, kvensk og finsk i kommunen. Barn og unge er språksenterets hovedmålgruppe. *Storfjord kommune ønsker å opprettholde og videreutvikle samisk språk og kultur og vil følge dette opp med konkretisering i arbeid med handlingsdeler.*

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

*Samfunnsdelen endres på følgende punkter:
Pkt. 2.1 – Nestsiste avsnitt på side 4.*

- 3.2 Kartlegge utviklingstrekk og utfordringer for samiske næringer som reindrift, fjordfiske, landbruk og utmarksnringer**

Kommunaldirektørens vurdering: Samfunnsdelen beskriver næringer på et overordnet nivå med mål og strategier. Reindrift er nevnt pkt. 4.2.1, delmål 1, strategipunkt 2, side 13. Fiske er nevnt i samme delmål, siste strategipunkt. En nærmere vurdering vil beskrives nærmere i påbegynt næringsplan.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes nærmere ved utarbeidelse av næringsplanen.

- 3.3 Det er positivt og viktig med delmål for eksisterende næringer som fiske, landbruk, reindrift og utmarksnæringer. Sametinget håper kommunen tar grep og leder en arena for dialog og samarbeid.**

Kommunaldirektørens vurdering: Primærnæring vil også være et tema i revidert næringsplan. Det er ønskelig å ha en god dialog og samarbeid med alle næringer i kommunen.

Kommunaldirektørens vurdering og innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes nærmere ved utarbeidelse av næringsplanen.

- 3.4 Det er ikke synliggjort hvordan samiske interesser har medvirket (pbl. §5-1)**

Kommunaldirektørens vurdering: Kommunen mener at pbl. § 5.1 har et særlig ansvar for aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge, og grupper av befolkningen som trenger en «talerør». Kommunen og har likevel hatt ambisjon om mere direkte medvirkning fra samiske og kvenske interesser være oppmerksom på dette i videre planarbeid.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes i videre planarbeid.

- 3.5 Sametinget er fornøyd med delmålene som skal sikre og videreutvikle samisk og finsk/kvensk språk med tilhørende strategier. Hvordan kan kommunen ivareta og styrke tilbud til den samiske befolkningen som del av den kommunale tjenesteproduksjon?**

Kommunaldirektørens vurdering: I samfunnsdelen sette søkelys på mål og strategier, herunder også samisk språk og kultur. Hvordan tjenestetilbudet skal styrkes utover dagens situasjon, må drøftes nærmere ved utarbeidelse av handlingsplan/økonomiplan til høsten.
Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden følges opp i videre planarbeid.

3.6 Kan man si mer om helseutfordringer tilknyttet den samiske befolkningen?

Kommunaldirektørens vurdering: Det er et nasjonalt krav at kommunen skal ha oversikt over helseutfordringene og at dette skal framgå av helse rapport hvert 4. år. I 2017 ble planen sist utarbeidet og skal dermed revideres til neste år. I rapporten framgår det at Storfjord kommune var en av 10 kommuner som var med i SAMINOR2-undersøkelsen som sier noe om helseutfordringene i Storfjord sammenliknet med resten av landet. Data og oppfølging må gjøres i samråd med kommunens helsepersonell.

Kommunedirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes. Helse rapporten skal medføre til konkrete tiltak for grupper med spesielle utfordringer.

3.7 Sametinget er veldig fornøyd med at kommunen vil synliggjøre og ta vare på samiske/kvenske kulturminner og kulturhistorie. Dersom der er ønskelig kan sametinget bistå med ytterlig orientering.

Kommunaldirektørens vurdering: Kommunen vil ta kontakt med sametinget eller andre med kunnskap dersom de ønsker ytterlig orientering om samiske/kvenske kulturminner og kulturhistorie.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

3.8 Sametinget vil oppfordre kommunen til innsamling av samiske stedsnavn. Sametinget har prosjektmidler til innsamling til stedsnavn og kan også kurse kommune og språksentre om dette.

Kommunaldirektørens vurdering: Kommunen har som mål å sikre og videreutvikle samisk og finsk/kvensk språk og kultur og er derfor positiv til innspillet.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden følges opp i videre planarbeid og i dialog med oppvekst- og kultursektoren.

Merknad nr. 4 - Fylkesmannen i Troms og Finnmark (06.05.20)

Innspill til prosess

4.1 Det ønskes en sterkere kopling mot arbeidet med kommunal planstrategi og planbehov som synliggjøres i denne.

Kommunaldirektørens vurdering: Kommunal planstrategi er under arbeid og det tas sikte på at denne kan godkjennes til høsten (ett år etter konstituering av kommunestyret, slik plan og bygningsloven legger opp til). En viktig avklaring med planstrategien er å avklare om kommuneplanen (samfunnsdel og arealdel) skal revideres. Dette er allerede gjort av nåværende kommunestyre.

Behovet for supplering av underliggende/utdypende planer synliggjøres i nåværende planarbeid, særlig der konkretisering av hovedsatsingsområder etterspørres.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak:

Merknaden etterkommes. Behov for utdypende plantyper som beskrives i nåværende dokument, samordnes med plantyper som fastsettes i planstrategien.

4.2 Planen viser i korte trekk viktige utviklingstrekk og utfordringer, men fylkesmannen savner oversikt over viktig kunnskapsgrunnlag. Det oppfordres til at viktige underlagsdokumenter følger planen som vedlegg.

Kommunaldirektørens vurdering: Merknaden tilrås etterkommet.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

Tematisk innspill – Kommunen som samfunnsutvikler

4.3 Kommuneøkonomi og demografi Den demografiske utviklingen utviklingen (folketall og befolkningssammensetning) synes godt ivaretatt i plandokumentet. Fylkesmannen anbefaler at kommunen i større grad omtaler kommunens økonomiske situasjon og handlingsrom.

Kommunaldirektørens vurdering: Storfjord kommune skal sikre egen økonomiske bærekraft, og har tre overordnede økonomiske handlingsregler. Disse er knyttet til netto driftsresultat, økonomiske buffere, og netto lånegjeld. Handlingsreglene er førende for arbeidet med årsbudsjettet og økonomiplanen, som inngår i kommunens handlingsprogram.

Kommunen har en 4-årig investeringsplan som viser finansieringsbehovet det er nødvendig å planlegge for i et lengre perspektiv. *Merknaden tilrås etterkommet.*

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

I ny kommunelov er det også et nytt krav om at kommunestyrene skal vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi. Vi kan ikke se at Storfjord i forbindelse med vedtatt budsjett for 2020-2023 har vedtatt slike måltall.

Kommunaldirektørens vurdering: Kommunen har ikke i dag finansielle måletall, men vil innarbeide disse ved neste budsjettrevisjon. *Merknaden tilrås etterkommet.*

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

Samfunnsdelen endres på følgende punkter:

Pkt. 5.1 – Administrativ organisering, delmål 3 med strategier (side 22).

4.4 Næringsutvikling

- **Landbruket representerer en betydelig sysselsetting og verdiskaping i Storfjord kommune og fylkesmannen anmoder at Storfjord kommune å sikre at primærproduksjonen og sekundærnæringen innen jordbruk og skogbruk dekkes noe mer spesifikt i kommunens planverk, både i pågående rullering av samfunnsplanen, og ved neste rullering av strategisk næringsplan.**

Kommunaldirektørens vurdering: I nåværende planbeskrivelse er næringsutvikling avgrenset til å omhandle plan og strategier. Det er flere næringer (og andre sektorer) som ønsker «større plass» i samfunnsdelen, men det er viktig at dokumentet er avgrenset til å omfatte hovedtrekkene og være styrende for videre planlegging. Det er imidlertid enighet om at jordbruk/skogbruk skal dekkes mere spesifikt i arealdel og næringsplaner.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden tas delvis til følge.

- **I tillegg anmoder vi kommunen om å vektlegge mulighetene innen landbruksbaserte tilleggsnæringer, som en del av et mangfoldig og fremtidsretta næringsliv i kommunen.**

Kommunaldirektørens vurdering: I plandokumentet pkt. 3.4 Arealstrategi, «spredt bosetting tilknyttet andre næringer (side x), framgår ønske om tilrettelegging for landbruksbaserte tilleggsnæringer (men også andre næringer).

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden støttes.

4.5 Klima og miljø

- **Når det gjelder klimatilpasning er tverrgående fokus bra, men det savnes at temaet ivaretas og følges opp med mer konkrete føringer under delmål og strategier i planens satsingsområder. Hvordan tenker kommunen å ta hensyn til mulige virkninger av klimaendringer i arealplanlegging og i kommunens rolle som næringsutvikler.**

Kommunaldirektørens vurdering: Merknaden tilrås etterkommet ved at alle gjennomgående hensyn utarbeides med hovedmål, delmål og strategier som de øvrige temaene.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes

Samfunnsdelen endres på følgende punkt: Gjennomgående hensyn (Kap 4.1.1, 4.1.2 og 4.1.3) gis en klarere struktur med inndeling i hovedmål, delmål og strategier (fra side 8).

Om klimavirkning i arealplanlegging: Punkt 4.1.2, delmål 3 og 4 med strategier (side 10).

Om klimavirkning i kommunes rolle som næringsutvikler: Punkt 4.2.1, delmål 1, strategipunkt 3 (side 14)

- **Vi gjør kommunen oppmerksom på at det nå er kommet en veiledning til statlig planretningslinje for klimatilpasning som vil kunne gi gode råd om hvordan temaet bør ivaretas i kommuneplanens samfunnsdel. I tillegg arbeider Miljødirektoratet også med en interaktiv veileder på klimatilpasning.no som vil gi mer utfyllende informasjon om hvordan ulike sektorer som landbruk, reindrift og naturmiljø vil kunne påvirkes av klimaendringene i framtiden og hvordan hensynta temaet i planlegging etter plan- og bygningsloven.**

Kommunaldirektørens vurdering: Merknaden tas som orientering.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden tas som orientering.

- **Samfunnsdelen sier ingenting om status knyttet til klima- og energiplan for Storfjord kommune. Vi anbefaler kommunen å vurdere en revisjon av denne, slik at temaene energieffektivisering og reduksjon av klimagassutslipp ivaretas mer inngående i en slik plan.**

Kommunaldirektørens vurdering: Energieffektivisering og klimagassutslipp har fått tydeliger plass i samfunnsdelen ved omskriving av pkt. 4.1.2 Klima og miljø. Samfunnsdelen vil dermed legge føringer for framtidig revisjon av utdypende planer.

Når det gjelder Klima og enegiplan eksisterer en felles plan for Nord-Troms kommunene for perioden 2010-2014. Det tilrås at fylkesmannens anbefalinger om temaer følges opp i videre planarbeid. Revisjon og event. regionalt samarbeid vurderes ved utarbeidelse av planstrategien.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes. Revisjon vurderes ved utarbeidelse av planstrategien.

Samfunnsdelen endres på følgende punkter:

4.1.2 - Klima og miljø (se delmål 1 med strategier (side 10 og 11).

4.1.2 – Planlagt revisjon av Klima og energiplan (siste rubrikk, side 11)

- **Fylkesmannen ber om at det under kap. 3.1 i planforslaget også vises til FNs bærekraftsmål nr. 15 og Regjeringens forventninger til at kommunene identifiserer og tar hensyn til viktig naturmangfold i sin arealplanlegging.**

Kommunaldirektørens vurdering: Hensyn til naturmangfold har fått tydeliger plass i samfunnsdelen ved omskriving av pkt. 4.2.1 Klima og miljø (se delmål 2, strategipunkt 1, side 11). Det nevnes videre at FNs bærekraftsmål knyttet til gjennomgående perspektiver er vist i kap. 4. Når det gjelder merknaden om å ta med FNs mål nr. 15 under kap. 3.1 tilrås dette etterkommet.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Mekkaden etterkommes

Samfunnsdelen endres på følgende punkt: FNs bærekraftsmål pkt. 3.1, mål 15 (side 4).

4.6 Boligpolitikk

Kommunen har definert «bolyst» som et eget satsingsområde i samfunnsdelen og har dermed satt fokus på boligpolitikk i planarbeidet. Fylkesmannen savner et sterkere fokus på det som omhandler boligsosiale forhold og vanskeligstilte på boligmarkedet.

Kommunaldirektørens vurdering: Merknaden tilrås tatt til følge og at boligsosiale forhold tydeliggjøres i et nytt strategipunkt. Videre oppfølging og konkretisering skjer gjennom revisjon av eksisterende boligsosial handlingsplan 2003-2006.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

Samfunnsdelen endres på følgende punkter:

4.1.3 – Likeverd, 6. strategipunkt (side 12).

4.2.2 – Forslag til revisjon av boligpolitisk handlingsplan (side 17)

4.7 FNs bærekraftsmål. Planforslaget viser på en fin måte hvilke bærekraftsmål som er aktuelle for Storfjord kommune og som er lagt til grunn for planarbeidet. Vi registrerer at mye av

kommunens mål og strategier har bærekraft i bunnen. Men dere kan med fordel under hvert satsingsområde vise hvilke av de ulike bærekraftsmålene de er med på å oppfylle. Dette kan lett skisseres ved å sette for eksempel logo eller nummer tilknyttet hvert satsingsområde.

Kommunaldirektørens vurdering: Merknaden tilrås tatt til følge. FNs bærekraftsmål er sammen med nasjonale forventninger og regionale føringer samfunnsdelens overordnede dokumenter (side 8 i eksisterende dokument). Mange av innspillene til samfunnsdelen anmoder at det vises til hvilke av FNs bærekraftsmål kommunen er med på å oppfylle. Merknaden etterkommes delvis, ved å kople FNs bærekraftsmål til gjennomgående perspektiver.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes delvis.

Samfunnsdelen endres på følgende punkter: Punkt 4 – Strategier. Gjennomgående hensyn viser til FNs bærekraftsmål (fra side 8).

- 4.8 Arealstrategi. Arealstrategien kan med fordel ha en tydeligere strategi knyttet til oppfølging av målet i Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging om at utbyggingsmønster og transportsystem bør fremme utvikling av kompakte tettsteder og at veksten i persontransporten skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange. Dette står for så vidt nevnt i det gjennomgående perspektivet knyttet til folkehelse, men det er viktig at dette også framkommer som en prinsipiell føring knyttet til tettsteder/mindre tettsteder.**

Rådmannens vurdering: Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, er som helhet vanskelig å imøtekomme i en kommune med lite kollektivtilbud og liten utbyggingspress. I tillegg har Storfjord kommune meget spredt bosetting (72,3 % i hht. Statistisk sentralbyrås definisjon).

Det er mest realistisk å redusere bilbruk i kommunens tettsteder. Hensynet til samordnet bolig- areal- og transportplanlegging framgår av gjennomgående hensyn for folkehelse, men kanskje i større grad under satsingsområdet «Bolyst» (de to første strekpunktene under strategier). Ønske om utbygging gang- og sykkelveger forsterkes i under «Arealstrategi» (tettsteder)

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

Samfunnsdelen endres på følgende punkt: Pkt. 4.3 Arealstrategi, siste setning under «Tettsteder» (side 20).

Innspill til kommunen som organisasjon og tjenesteyter

4.9 Barn og unge

- **Fylkesmannen mener det er viktig at strategisk oppvekstplan og kommuneplanens samfunnsdel bygger på hverandre, og at oppfølging av planene konkretiseres og synliggjøres i kommunens budsjett- og økonomiplanarbeid.**

Kommunaldirektørens vurdering: Kommunens samfunnsdel angir hovedtrekkene i strategisk oppvekstplan. Konkretisering og oppfølging gjøres best ved å definere strategisk oppvekstplan som «kommunedelplan», da denne plantypen skal ha en

egen handlingsdel for visning av tiltak som skal gjennomføres de neste fire årene. Videre forutsettes det årlig rullering av handlingsprogrammet og økonomiplanen.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes. Om planen defineres som kommunedelplan eller temaplan fastsettes ved behandling av planstrategien.

- **Barneverntjenesten i Storfjord kommune er en liten og sårbar tjeneste med få ansatte. Kommuneplanens samfunnsdel bør si noe om hvordan kommunen skal møte utfordringene i barneverntjenesten når det gjelder kompetansekrav og de krav som kommer med barnevernreformen som trer i kraft fra 2022. Det bør framgå av planen hvordan kommunen skal ivareta barn som har behov for omsorg og/eller bistand fra det offentlige, for eksempel gjennom forsvarlig omsorgsovertakelse til rett tid, riktig og tilpasset hjelpetiltak.**

Kommunaldirektørens vurdering: Oppvekst- og kultursektoren består av mange tjenestetyper og er avgrenset til å gjelde hovedtrekkene for mål og strategier. Det er flere tjenester/sectorer som ønsker «større plass» i samfunnsdelen, men det er viktig at dokumentet er avgrenset til å omfatte hovedtrekkene og være styrende for videre planlegging. Det gis likevel en kort beskrivelse av barneverntjenesten under punkt 5.2.1 – «Oppvekst og kultur» (andre setning under «Beskrivelse»). Utdypende beskrivelse framgår av «Strategisk oppvekstplan for Storfjord kommune 2020-2023».

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes delvis.

- **Vi er kjent med at kommunen vurderer interkommunalt samarbeid på barnevernsområdet, og mener at kommunen kan si noe om dette arbeidet i kommuneplanens samfunnsdel.**

Kommunaldirektørens vurdering: Merknaden tilrås etterkommet.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: merknaden etterkommes.

Samfunnsdelen endres på følgende punkt: 5.1.2 «Oppvekst og kultur», tredje setning under «Beskrivelse» (side 24) og delmål 5, strategipunkt 3 (side 25)

4.10 Helse

Fylkesmannens kartlegging i januar 2020 av planstatus innen helse- og omsorgstjenestene i kommunene viste at Storfjord kommune ikke har en helhetlig helse- og omsorgsplan.

Av lovpålagte planer mangler helsemessig og sosial beredskap, plan for habilitering og rehabilitering og det er usikkerhet om når smittevernplan ble vedtatt.

For å konkretisere dette innen helse- og omsorgssektoren foreslår vi at kommunen tar inn et nytt delmål i kap. 5.1.1 (Helse og omsorg) som beskriver hvordan planarbeidet innen sektoren skal styrkes.

Kommunaldirektørens vurdering: En helhetlig helse- og omsorgsplan som innehar lovpålagte krav må utarbeides så snart som mulig. Merknaden tilrås etterkommet.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

Samfunnsdelen endres på følgende punkt: Pkt. 5.1.1 Helse- og omsorg, nytt delmål (1) med strategi (side 23).

Fylkesmannen er kjent med at Storfjord kommune i 2016 lagde en oversikt over helsetilstanden i befolkningen, slik folkehelseloven krever. Den ble revidert i 2017. Fylkesmannen anbefaler at Storfjord kommune utarbeider en ny oversikt over helsetilstanden, og legger den til grunn for lokalt folkehelsearbeid.

Kommunaldirektørens vurdering: Det tilrås at merknaden etterkommes og at lages en oversikt som gir oppdatert oversikt over helsetilstanden i befolkningen.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

Samfunnsdelen endres på følgende punkt: 5.1.1 – Forslag til revisjon av «Helsetilstanden i storfjord kommune, side 24 (siste rubrikk)

Formuleringene om folkehelse under hovedmålene i planforslaget er ganske generelle. Det kan være krevende for de som skal jobbe med folkehelsearbeid i kommunen å bruke dem som grunnlag for lokal innsats.

Kommunaldirektørens vurdering: Hensyn til folkehelse har fått tydeliger plass i samfunnsdelen ved omskriving av pkt. 4.1.1 Folkehelse. Merknaden tilrås etterkommet.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

Samfunnsdelen endres på følgende punkt: Gjennomgående hensyn pkt 4.1.1, se mål, delmål og strategier (side 8 og 9)

- **Folkehelsearbeidet i norske kommuner ble styrket ved innføringen av folkehelseloven i 2012. Da ble folkehelsearbeidet koblet tettere på de ordinære kommunale planprosessene. Loven legger bl.a. vekt på tre viktige steg i det lokale folkehelsearbeidet (§§ 5, 6 og 7):**
  - **Kommunen må lage en oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de positive og negative faktorer som kan virke inn på denne.**
  - **I kommuneplanens samfunnsdel skal kommunen fastsette overordnede mål og strategier for folkehelsearbeidet, som er egnet til å møte de utfordringer som kommunen har avdekket i oversikten over helsetilstanden.**
  - **Kommunen skal iverksette nødvendige tiltak for å møte kommunens folkehelseutfordringer.**

Kommunaldirektørens vurdering: Kulepunkt 1 ble sist revidert i 2017 og vil bli vurdert revidert på nytt ved utarbeidelse av arealplanstrategi til høsten.

Kulepunkt er imøtekommet, se pkt. 4.1.1 (side 8 og 9).

Kulepunkt 3 vurderes med bakgrunn i revisjon av kulepunkt 2.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden tas som orientering.

Den statlige eldrereformen «Leve hele livet» handler om utvikling og tilrettelegging i kommunene av det aldersvennlige samfunnet. Vi anbefaler at dere tar tak i denne utfordringen i planforslaget.

Kommunaldirektørens vurdering: Merknaden tilrås etterkommet og framgår av pkt. 4.1.3 Likeverd.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes

Samfunnsdelen endres på følgende punkt: Gjennomgående hensyn pkt 4.1.3, se mål, delmål og strategipunkt nr. 4 (side 12)

Merknad nr. 5 – Statens vegvesen (08-05.20)

5.1 Statens vegvesen anbefaler en restriktiv politikk når det gjelder nye boliger i områder der det er mangelfull infrastruktur.

Kommunaldirektørens vurdering: Erfaringer fra de siste årene viser at de fleste nye boliger etableres i tettstedene Oteren, Hatteng og Skibotn og at bosettingen i kommunes distrikter svekkes. Kommunen har en meget spredt bebyggelse og en restriktiv politikk vil bidra til at bygdene dør ut sammen med vesentlig kulturhistorie, kanskje særlig knyttet til «fiskarbondens» levemåte. Den spredte utbyggingen er beskjeden og bør kunne tillates under forutsetning at det tas hensyn til bla. avkjørselsforhold og dyrka mark. Kommunen vil tilrå at spredt bebyggelse knyttes til «klynger» med hus og benytter eksisterende vann- og avløpsanlegg i størst mulig utstrekning.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes delvis.

5.2 Statens vegvesen anbefaler at det ikke etableres nye avkjørsler mot E6.

Kommunaldirektørens vurdering: Nye avkjørsler mot hovedvegnettet kan bare godkjennes dersom de inngår i reguleringsplan som er godkjent av vegmyndigheten.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes delvis.

Merknad nr. 6 – Troms og Finnmark fylkeskommune (11.05.20)

Generelle innspill til plandokumentet, prosess og rammer for arbeidet

6.1 Storfjord kommune – dagens situasjon

- **Kunnskapsgrunnlaget kan med fordel fremstilles i eget vedlegg til planen.**

Kommunaldirektørens vurdering: Merknaden tilrås etterkommet.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

- **Når handlingsdelen ikke er vedlagt planforslaget er det uklart hvordan kommunen skal følge opp samfunnsplanen.**

Kommunaldirektørens vurdering: Storfjord kommune mener det er mest hensiktsmessig å kople handlingsdel/økonomiplan i samlet dokument og at dette arbeidet gjøres i hht. kommunens års-hjul for revisjon av kommunale planer. Kommunen har igangsatt arbeid med «Plan for utvikling av handlingsplan» og tar sikte på at denne kan anvendes til høsten.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes ikke.

6.2 Overordnede føringer

- **I kapittel 3.1. vises det til FNs bærekraftsmål, dette er bra. Det er også positivt at kommunen har valgt ut/prioritert noen bærekraftsmål (og ikke alle 17). Vi anbefaler at det gjøres en vurdering av om disse kan relateres til mer lokale forhold i Storfjord og om FNs 17 bærekraftsmål og de tre «gjennomgående hensynene» kan klargjøres tydeligere.**

Kommunaldirektørens vurdering: Merknaden etterkommes ved å kople FNs bærekraftsmål til gjennomgående perspektiver.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

Samfunnsdelen endres på følgende punkt: Pkt. 4 - Gjennomgående hensyn formuleres med hovedmål, delmål og strategipunkt. Alle strategipunktene viser til FNs bærekraftsmål. Se sidene 8 – 12.

6.3 Visjon og motto

- **Hvorfor ikke bruke begrepet «visjon» framfor «slagord/motto»?**

Kommunaldirektørens vurdering: Visjon brukes i mange sammenhenger og med ulikt innhold, ofte knyttet til langsiktig, inspirerende mål du kanskje ikke når. «Mangfold styrker» er et begrep som knyttes til noe meningsfullt for samfunnet, er kort og tydelig og lett å huske. Vi har derfor brukt begrepet slagord/motto.

Da begrepet visjon ikke har en klar definisjon - og ofte benyttes foran kjente planbegreper som hovedmål, delmål mm. - er det likevel ikke sterke innvendinger om å bruke begrepet «visjon» om «Mangfold styrker».

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

- **Hører «visjon» hører hjemme i samfunnsdelen og ikke i organisasjonen.**

Kommunaldirektørens vurdering: Beskrivelsen i «kommunen som samfunn» utelukker naturligvis ikke at dette også er gjeldende for kommunen som organisasjon (også kommuneansatte er en del av Storfjord-samfunnet). Visjon er imidlertid flyttet til pkt. 3.2 (foran «Kommunen som samfunn») for å unngå misforståelser.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes delvis.

6.4 Administrativ organisering

- **Det er uklart hva som menes med «formalisere samarbeid politikk og administrasjon». Kommuneloven setter rammer for kommunal organisering.**

Kommunaldirektørens vurdering: Iverksettelse av ny kommunelov ble gjort i januar 2020. Dette gir kommunene andre muligheter å utføre oppgaver. Det er dette det siktes til med formuleringen.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes ikke, da det er lagt ulik tolkning til grunn.

6.5 Medvirkning

- **Tekstboksene har havnet over teksten, slik at det er vanskelig for oss å vurdere hva som står der.**

Kommunaldirektørens vurdering: Ved kopiering for utsendelse har beklageligvis en av tekstboksene forskjøvet.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden tas som orientering.

Satsingsområder

6.6 Næringsutvikling

Satsingsområde - Næringsutvikling:

- **Det er svært positivt at kommunen prioriterer å satse på næringsutvikling i perioden framover, der næringsutvikling utgjør et av hovedmålene i planutkastet.**

Kommunaldirektørens vurdering: Tatt som orientering

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Tatt som orientering

- **Planutkastet kunne vært tydeligere i sine føringer opp mot den enkelte næring, og hvilke næringer kommunen (også ut fra et smart spesialiseringsperspektiv) anser de har best forutsetninger innenfor. Kommunen burde si noe om næringer med stort uforløst potensial (f.eks. reiselivsnæring og kreativ næring).**

Kommunaldirektørens vurdering: I utgangspunktet har man laget mål og strategier på overordnet nivå, fordelt på eksisterende og nye næringer. En nærmere vurdering av ulike næringer bør gjøres gjennom arbeidet med næringsplan, men merknaden tilrås likevel etterkommet.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

Samfunnsdelen endres på følgende punkt: 4.2.1 «Næringsutvikling», delmål 1, strategipunkt 8 og delmål 2, strategipunkt 6 (side 14).

- **Det anbefales at referansen til utdatert næringsplanen utgår.**

Kommunaldirektørens vurdering: Vanligvis er eksisterende kommunale planer gjeldende inntil ny plan er vedtatt. Elementer i planen kan nyttiggjøres selv om deler av planen er mindre aktuelt.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes ikke.

- **Vi ser positivt på at kommunen vektlegger samarbeid tungt i sitt arbeid med næringsutvikling, både hva angår nabokommunene så vel som opp mot fylkeskommunen. Fylkeskommunen ser frem til det videre utviklings samarbeidet med Storfjord kommune.**

Kommunaldirektørens vurdering: Tatt som orientering

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Tatt som orientering

- **Kommuneplanen bør nevne Nord-Troms studiesenter som er en viktig kompetanseaktør i regionen og Storfjord folkebibliotek som sammen med de andre bibliotekene i Nord Troms en viktig samarbeidspartner med dem. Folkebiblioteket er tilrettelagt som studiebibliotek og møteplass for voksne som tar utdanning. Å kunne ta utdanning i sin egen kommune er for mange viktig også med tanke på hvor man velger å bosette seg**

Kommunaldirektørens vurdering: Merknaden tilrås etterkommet.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

Samfunnsdelen endres på følgende punkt: 4.2.1 «Næringsutvikling», delmål 3, tillegg i strategipunkt 4 (side 15).

6.7 Bolyst

Under dette satsningsområdet kan kommunen også løfte fram sosial boligbygging. Framtidig boligbygging kan også kobles til regjeringens eldrereform *Leve hele livet* og satsningen på et aldersvennlig samfunn, hvor utvikling av aldersvennlige nærmiljøer og lokalsamfunn er en del.

Kommunaldirektørens vurdering: Merknaden har samme innhold som Fylkesmannens pkt. 4.6. Merknaden tilrås tatt til følge og at boligsosiale forhold tydeliggjøres i et nytt strategipunkt. Videre oppfølging og konkretisering skjer gjennom revisjon av eksisterende boligsosial handlingsplan 2003-2006.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

Samfunnsdelen endres på følgende punkter:

4.3.1 – Likeverd, strategipunkt 6 (side 12).

4.2.2 – Forslag til revisjon av boligpolitisk handlingsplan (side 17)

6.8 Kultur, frivillighet og friluftsliv

- Et av delmålene er at kommunen skal tilrettelegge for fysisk aktivitet. Her vil vi anbefale å også inkludere strategier for fysisk tilrettelegging for lavterskel fysisk aktivitet i nærmiljøet og aktiv transport (som gang og sykkel).

Kommunaldirektørens vurdering: Merknaden ivaretas under pkt. 4.2.2 Bolyst, delmål 2, strategipunkt nr. 4.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden støttes.

- Et av delmålene er “Kommunen skal bidra til å sikre og videreutvikle samisk og finsk/kvensk kultur”. Kjennskap til samisk og kvensk språk er en viktig del av dette, som bør presiseres i formuleringen av delmålet på lik linje med kultur. Å spre kunnskap om samisk og kvensk språk og kultur bør være for alle målgrupper, ikke bare barn og unge.

Kommunaldirektørens vurdering: Merknaden tilrås etterkommet.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: merknaden etterkommes.

Samfunnsdelen endres på følgende punkter:

4.2.3 – Kultur, frivillighet og friluftsliv, tillegg i delmål 1 og strategipunkt 2 (side 18)

Gjennomgående hensyn

6.9 Folkehelse

- **Planforslaget viser til folkehelsemeldingen for 2020. Vi antar at det menes årets folkehelseprofil fra Folkehelseinstituttet, og anbefaler at dette rettes opp.**

Kommunaldirektørens vurdering: Planforslaget viser til folkehelseprofil 2020, ikke folkehelsemeldingen. Dette er rettet opp (pkt. 4.1.1, side x).

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

- **Videre vises det til at det må gjøres tiltak som er spesifikke for befolkningen i Storfjord, og at helsesektoren har utarbeidet en oversikt over kommunens helsetilstand. Vi savner en ytterligere beskrivelse av kommunens hovedutfordringer knyttet til folkehelse i Storfjord, utover det som fremkommer i forhold til befolkningsutvikling og alderssammensetning.**

Kommunaldirektørens vurdering: I hovedmål, delmål og strategier er det satt søkelys på at kommunen skal ha god oversikt over helsetilstanden i befolkningen. Siste helseundersøkelser er fra 2017. Kommunen finner det ikke hensiktsmessig å omtale helseutfordringene nærmere før revisjon er utført (2021).

Rådmannens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes ikke.

- **Vi gjør oppmerksom på at det i 2019 ble gjennomført en folkehelseundersøkelse i Troms og Finnmark med vekt på trivsel og livskvalitet. Data på kommunenivå for Storfjord er vedlagt (vedlegg 1). Egne rapporter for samiske, kvenske og norskfinske forhold og livskvalitet forventes publisert i løpet av våren 2020.**

Kommunaldirektørens vurdering: Merknaden tas som orientering.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden tas som orientering.

6.10 Klima/miljø

Klima og miljø innenfor transportsektoren

Klima og miljø er et bærende hensyn i samfunnsplanen, ref. 4.2.1. Kommunen peker på klimagassutslipp fra veitrafikk utgjør en vesentlig andel, og viser til at spredt bosetting med lite utbygd kollektivnett gjør det mest realistisk å redusere bilbruk i tettstedene, samt gjennom utbygging av gang- og sykkelvegnett.

- **Fylkeskommunen vil berømme kommunen for hvordan man har tatt inn klima- og miljøhensyn i samfunnsdelen, og måten dette bygges opp mot satsningsområdene.**

Kommunaldirektørens vurdering: Merknaden tas som orientering.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden tas som orientering.

- **Hensynet kunne vært bedre fulgt opp med en konkretisering av klima- og miljø under «Delmål» og «Strategier». De gjennomgående hensyn blir stående litt for seg selv.**

Kommunaldirektørens vurdering: Merknaden tilrås etterkommet

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommet.

Samfunnsdelen endres på følgende punkter: 4.1 – Alle gjennomgående hensyn, deriblant «Klima og miljø» gis en klarere struktur med inndeling i hovedmål, delmål og strategier.

- **Planutkastet kunne altså vært tydeligere på hvordan Storfjord kommune skal bidra til oppnåelse av de utvalgte klimamålene, og også hvordan en tenker å måle dette.**

Kommunaldirektørens vurdering: Strategiene under pkt 4.1.2 sier noe om hvordan målene kan nås. Måling (hva som er oppnådd) skjer normalt i Årsmeldingen.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

Samfunnsdelen endres på følgende punkter: 4.1.2 – strategier for måloppnåelse (side 10 og 11).

Selv om vegtrafikk utgjør hoveddelen av utslippet i kommunen, vil vi oppfordre til å sette av ressurser til å se på alle utslipp i kommunen og jobbe fram et klimabudsjett. I denne sammenheng viser vi til at «Kommunedelplan for energi og klima» fra 2010 er moden for revidering.

Kommunaldirektørens vurdering: Under 4.1.2 (andre avsnitt) gis en grov oversikt over utslippene i kommunen. Eventuell utarbeidelse av klimabudsjett vil framgå ved revisjon av Klima og energiplan. Utarbeidelse av alle delplaner vurderes ved utarbeidelse av kommunens Planstrateg.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes delvis.

- **Sett i lys av kommunens vilje til å være framtidsrettet, vil planen gi viktig føringer både for handlingsplaner og økonomiplan. Samtidig vil vi peke på at det er positivt at en del kommunale planer er knyttet til «delmål» og «strategier» i samfunnsdelen.**

Kommunaldirektørens vurdering: Merknaden tas som orientering.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden tas som orientering.

- **Under satsningsområdet «Næringsutvikling» står det om klima- og miljøhensynet: Kommunen skal stimulere til miljø- og klimavennlige løsninger. I «Delmål» og «Strategier» finner vi ikke tiltak som støtter opp denne målsetningen.**

Kommunaldirektørens vurdering: Merknaden tilrås etterkommet med klarere oppfølging i mål og strategier.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

Samfunnsdelen endres på følgende punkter: 4.2.1 «Næringsutvikling», endret hovedmål, tillegg i delmål 1 og strategipunkt 3 (side 14).

- **Fylkeskommunen problematiserer forholdet mellom tettsteder og spredt bebyggelse med utgangspunkt i statlig planretningslinjer for «Samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging». Merknadene tolkes som et klart ønske om sentralisering av bosettingsmønsteret i kommunen.**

Kommunaldirektørens vurdering: Samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging» retter seg først og fremst mot bærekraftig utvikling av byer og tettsteder. Det er her biltrafikk best kan løses med klima- og miljøvennlige transportformer, fortrinnsvis gjennom utbygging av gang- og sykkelveger.

Kommunen har en meget spredt bosetting med lite utbygd kollektivnett og det er mest realistisk å redusere bilbruk i kommunens tettsteder. Erfaringer fra de siste årene viser at de fleste nye boliger etableres i tettstedene Oteren, Hatteng og Skibotn. Disse tettstedene kan gjøres mere kompakte og et godt utbygd gang- og sykkelvegnett kan bidra til ønsket kursendring. Sistnevnte faller også sammen med viktige tiltak i et folkehelseperspektiv.

I siste setning under punkt 3.4 i Samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging siteres følgende: «I områder med lite utbyggingspress, og hvor lokale myndigheter vurderer det som nødvendig for å øke attraktiviteten for bosetting, kan det planlegges for et mer differensiert bosettingsmønster.»

Bebyggelsen i kommunes distrikter er svekket og en restriktiv politikk mot bebyggelse vil bidra til at bygdene dør ut sammen med vesentlig kulturhistorie, kanskje særlig knyttet til «fiskarbondens» levemåte. Kommunen ønsker at stedbunden næring opprettholdes og at det legges til rette for tilleggsnæringer for landbruket, gjerne også naturbaserte reiselivsnæringer (se innspill fra Fylksmannen, pkt. 4.4, andre kulepunkt).

Kommunen mener bekjempelse av klimaendringene først og fremst kan skje med mindre bilbruk i kommunens tettsteder, og ikke ved å hindre bebyggelse i distriktene da denne utbyggingen uansett vil være beskjedne. Kommunen nevner at gjennomsnittlig årsdøgntrafikk (ÅDT) i Signaldalen ca. 100, dvs. ca 25 ganger mindre enn på Oteren og ca. 200 ganger mindre enn på Tromsøbrua.

Den spredte utbyggingen bør kunne tillates under forutsetning at det tas hensyn til bla. avkjørselsforhold og dyrka mark. Kommunen vil tilrå at spredt bebyggelse knyttes til «klynger» med hus og benytter eksisterende vann- og avløpsanlegg i størst mulig utstrekning. Pkt. 4.3 «Arealstrategi» belyser dette nærmere. En nærmere konkretisering av framtidig utbyggingsmønster i kommunen, vil synliggjøres ved revisjon av arealdelen.

Kommunedirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes ikke.

- Det er positivt at «trafikksikker kommune» er en strategi, og at kommunen legger opp til at de skal samarbeide med vegeier for å redusere antall ulykker på hovedvegnettet. Det er et godt poeng fra kommunen å knytte trafikksikkerhet til miljøvennlig transport.»

Kommunaldirektørens vurdering: Merknaden tas som orientering

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden tas som orientering

Arealstrategi

6.11 Arealstrategi

- Fylkeskommunen mener arealstrategien gir et godt grunnlag for de prinsipielle føringer kommunen ønsker å legge til grunn i videre arbeid med kommuneplanens arealdel.

Kommunaldirektørens vurdering: Tatt som orientering

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Tatt som orientering

Kommunen som organisasjon

6.12 Kvensk og samisk kultur

- Storfjord kommune har et aktivt språksenter hvis oppgave er å spre kunnskap og kompetanse om samisk og kvensk språk og kultur til innbyggerne, er viktige identitet – og trygghetsbyggere som støtter opp under de gjennomgående temaene “folkehelse” og “likeverd”.

Kommunaldirektørens vurdering: Tatt som orientering

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Tatt som orientering

6.13 Helse og omsorg

- For «sykehjemstjenester» er det presisert «i livets slutfaser». Vi anbefaler å stryke sistnevnte, da sykehjemstjenester ikke bare omfatter dette.

Kommunaldirektørens vurdering: Setningen må ses i sammenheng og illustrerer at helse og omsorgssektoren utfører tjenester gjennom hele livsløpet (ikke at sykehjemstjenester bare gjelder i «livets slutfase»). Setningen gir imidlertid mening selv om «i livets slutfase» tas ut».

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

- I vurderingen av gjennomgående hensyn folkehelse, står det at «Folkehelsearbeidet er en forutsetning for at flest mulig kan mestre egne liv og livsutfordringer». Vi anbefaler at dette skrives noe om. Kanskje kan en skrive at det er et mål for folkehelsearbeidet at flest mulig kan mestre egne liv og livsutfordringer?

Kommunaldirektørens vurdering: Merknaden tilrås etterkommet.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

Samfunnsdelen endres på følgende punkt: 5.1.1 «Helse og omsorg», Teksten i boksen «Folkehelse» midt på side 23 justeres noe.

6.14 Oppvekst og kultur

- **Under vurderingen av gjennomgående tema folkehelse heter det: «Bevisstgjøring av barn og unge om egen helse». Det er uklart hva som menes med setningen. Å legge til rette for et helsefremmende samfunn er et helhetlig samfunnsansvar, og det er viktig å presisere at hvert enkelte barn og ungdom ikke må pålegges et unødvendig stort ansvar for sin egen helse slik det kan gis inntrykk av med en slik formulering.**

Kommunaldirektørens vurdering: Det synes som fylkeskommunen ikke ser formuleringen i sammenheng. Formuleringen under 5.1.2 Oppvekst og kultur er følgende: «Bevisstgjøring av barn og unge om egen helse. Ekstra og tidlig innsats overfor de som har spesielle behov».

Vi kan ikke se formuleringen fører til «at hvert enkelte barn og ungdom pålegges et unødvendig stort ansvar for sin egen helse».

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes ikke.

- **Et av delmålene i figur 14 er «Barn og unge som sliter med fysisk eller psykiske helse, får riktig hjelp til riktig tid». Fylkesmannen mener strategiene burde vært flere og mere utfyllende.**

Kommunaldirektørens vurdering: De to strategiene er avgrenset til å gjelde et fysisk aspekt og et psykisk aspekt i temadelen. Merknaden tas delvis til følge og flere strategier framgår av omarbeidet [pkt. 4.1.1 Folkehelse](#). Det er videre hensiktsmessig at supplerende strategier framkommer i utdypende plan for helse og omsorgssektoren.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes delvis.

- **En viktig strategi i tillegg til allerede oppførte strategier, er at kommunen sikrer et bredt og tilrettelagt kulturtilbud blant annet gjennom kulturskole, den kulturelle skolesekken og Ung kultur møtes.**

Kommunaldirektørens vurdering: Merknaden er mere konkret enn forrige punkt og kan knyttes som tillegg til allerede viste mål og strategier i dokumentet

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

Samfunnsdelen endres på følgende punkt: 5.1.2 «Oppvekst og kultur, tillegg i delmål 4, strategipunkt 3 (side 25).

- **Troms og Finnmark fylkeskommune ønsker å understreke folkebibliotekenes brede samfunnsoppdrag og hjemmel i Lov om folkebibliotek. Et godt folkebibliotek vil kunne bidra til bolyst og understøtte innbyggerne i kommunen på mange måter, både som arena for læring, som kultur- og litteraturarena, som møtested og som integreringsarena.**

Kommunaldirektørens vurdering: Fylkeskommunene har tidligere gitt merknader om folkebibliotek i pkt. 7.6 «Næringsutvikling». Bibliotekene er ført opp som viktige samarbeidspartnere under delmål 3, strekpunkt 4. Denne merknaden tas som orientering.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden tatt som orientering.

- **I «Utdypende dokument» i figur 14 er planprogram for kulturminner anført. Vi antar at dette punktet hører hjemme i figur 9 under Satsningsområde 3 Kultur, frivillighet og friluftsliv?**

Kommunaldirektørens vurdering: Merknaden er riktig. «Planprogram for kulturminner er flyttet til pkt. 4.2.3 (siste rubrikk).

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: merknaden etettkommes.

Merknad nr. 7 – Norges vassdrags og energidirektorat (11.05.20)

- 7.1 Overvann. NVE gjør oppmerksom på at hensyn til overvann har fått større betydelse i lovverket. Mulige og relevante tiltak må tas med og tydeliggjøres i videre planprosesser.**

Kommunaldirektørens vurdering: Rådmannen tar innspillet som orientering og vil følge opp overvannsproblematikk i videre planlegging. Dette vil i særlig grad konkretiseres i ulike arealplaner.

Rådmannens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

Merknad nr. 8 – Fiskeridirektoratet (05.05.20)

- 8.1** Utover tradisjonell fiske er ikke fiskeriinteressene eller akvakulturinteressene viet særlig plass i dokumentet. I forbindelse med kommunens fokus på næringsutvikling oppfordres kommunen til i større grad å ha fokus på sjømatinteressene, inkludert samiske fiskeriinteresser, og utdype planer og strategier kommunen har for ivaretagelse og videreutvikling av disse interessene/næringene.

Kommunaldirektørens vurdering: I utgangspunktet har man laget mål og strategier på overordnet nivå, fordelt på eksisterende og nye næringer. Selv om fiskeridirektoratets innspill ofte knyttes til kystsoneplaner, tilrås det at kystverkets innspill nedfelles i kommuneplanens samfunnsdel.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

Nåværende dokument endres på følgende punkter:

- Pkt. 4.2.1 Næringsutvikling, nytt strategipunkt (nr. 9) under delmål 1.
- Pkt. 4.2.1 Næringsutvikling, nytt strategipunkt (nr. 7) under delmål 2.
- Pkt. 4.2.1 Næringsutvikling, nytt strategipunkt (nr. 6) under delmål 3.

- 8.2** Kystverket viser til Fiskeridirektoratets karttjeneste Yggdrasil hvor kartlagte kystnære fiskeriinteresser er framstilt. Her finnes også informasjon om andre marine verdier og akvakultur.

Kommunaldirektørens vurdering: Merknaden tas som orientering i samfunnsdelen, men vil bli fulgt opp ved revisjon av arealdel og/eller kystsoneplan.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden tas som orientering.

- 8.3** Kystverket minner også om tidligere innspill til planprogrammet om interkommunalt samarbeid.

Kommunaldirektørens vurdering: Merknaden tas som orientering i samfunnsdelen, men vil bli vurdert nærmere ved revisjon av kystsoneplanen.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden tas som orientering.

Merknad nr. 9 – Direktorat for mineralforvaltning (18.05.20)

- 9.1 DMF minner om muligheten til å benytte hensynsone for mineralressurser, samt at kommunen har et spesielt ansvar for å ivareta regionale og nasjonale forekomster av mineralressurser**

Kommunaldirektørens vurdering: Kommunen vil vurdere bruk av hensynssoner for mineralressurser når Kommuneplanens arealdel revideres.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

- 9.2 DMF råder kommunen til å legge til rette for mineralnæringen i revidert næringsplan, og sette et regionalt perspektiv på forvaltning og næringsvirksomhet vedrørende kommunens mineralressurser**

Kommunaldirektørens vurdering: Mineralnæring vil bli vurder i arbeidet med næringsplanen i et lokalt og regionalt perspektiv.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

INNSPILL FRA NABOKOMMUNER

Merknad nr. 10 – Kåfjord kommune (30.04.20)

10.1 Kåfjord kommune har ingen merknader til planforslaget.

Kommunaldirektørens vurdering: Tatt som orientering

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Tatt som orientering

INNSPILL FRA RÅD/FORENINGER

Merknad nr. 11 – Råd for eldre (07.05.20)

- 11.1** Det må anlegges rullestolsti i tilknytning til Åsen omsorgssenter, en sti som også kan benyttes av el-syklene som senteret allerede har. Frivillige, familie og venner kan da i større grad bidra som syklister for de med nedsatt funksjonsevne og mobilitet. Stien bør gjøre tilgjengelighet til både butikk, sentrumsområde og naturen bedre.

Kommunaldirektørens vurdering: Vi mener hensynet blir ivaretatt i Pkt. 5.1.1 Helse og omsorg, delmål 3: «Natur, offentlig utstyr og anlegg skal gjøres lett tilgjengelig for alle, uavhengig av funksjonsnivå og inntekt».

Det konkrete innspillet knyttet til Åsen omsorgssenter vil følges opp ved revisjon av arealdelen og mere detaljerte plantyper.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes og følges opp ved revisjon av arealdelen, eventuelt i reguleringsplanarbeid for Hatteng.

INNSPILL FRA BYGDEUTVALG

Merknad nr. 12 – Skibotn bygdeutvalg (18.05.20)

12.1 Bygdeutvalget er positiv til angitte satsingsområder til samfunnsdelen.

Kommunaldirektørens vurdering: Merknaden tatt som orientering.

Rådmannens innstilling til vedtak: Merknaden tatt som orientering.

12.2 Bygdeutvalget ønsker å drøfte/medvirke til tiltak som iverksettes i bygda.

Kommunaldirektørens vurdering: Storfjord kommune ønsker sterk medvirkning fra bygdefolk og lokalbefolkningen som vil bli fulgt opp i videre arbeid med tiltak.

Rådmannens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes.

12.3 Ønsker at kommunen sette søkelys for Nordlysturisme, dette gjelder tilrettelegging av fasiliteter både i Nallevuopio og Skibotndalen.

Kommunaldirektørens vurdering: Vi mener hensynet på dette plannivået blir ivaretatt i Pkt. 4.2.1 Næringsutvikling, delmål 1, strategipunkt 5: «skal være en trafiksikker kommune med miljøvennlige og trygge ferdselsårer» (side X).

De konkrete innspillene til fasiliteter i Nallevuopio og Skibotndalen, vil følges opp ved revisjon av kommuneplanens arealdel, eventuelt i annet planarbeid.

Rådmannens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes og følges opp ved revisjon av arealdelen, eventuelt i annet planarbeid.

12.4 Sykkel- og gangstier må utbygges langs E6.

Kommunaldirektørens vurdering: Vi mener hensynet på dette plannivået blir ivaretatt i Pkt. 5.1.3 Miljø, plan- og driftsetat, delmål 2, strategipunkt 8: «skal være en trafiksikker kommune med miljøvennlige og trygge ferdselsårer».

Det konkrete innspillet knyttet gangveger langs E6 vil følges opp ved revisjon av kommuneplanens arealdel, eventuelt i reguleringsarbeid.

Rådmannens innstilling til vedtak: Merknaden etterkommes og følges opp ved revisjon av arealdelen, eventuelt i reguleringsplanarbeid.

INNSPILL FRA POLITISKE PARTIER

Merknad nr. 13/14 – Senterpartiet og Storfjord MDG (08.05.20)

- 13.1 Strategipunkt under kapittel om næringsutvikling: «Storfjord skal tilrettelegge for og fremme næringsutvikling og -aktivitet som er bærekraftig for miljø og samfunn» (bærekraftsmål 9, delmål 9.4)**

Kommunaldirektørens vurdering: Pkt. 4.2.1 Næringsutvikling, delmål 1, strategipkt 3

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak:

- 13.2 Strategipunkt under kapittel om næringsutvikling: «Tilrettelegge for bærekraftig landbruk, lokal matproduksjon og lokal distribusjon for småskalaprodusenter (bærekraftsmål delmål 2.3 og 2.4)**

Kommunaldirektørens vurdering: Pkt. 4.2.1 Næringsutvikling, delmål 1, strategipkt 4

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak:

- 13.3 Nytt strategipunkt under næringsutvikling: «Satse på infrastruktur tilrettelagt for fiskeri, blant annet ved å prioritere istandsettelse av Skibotn kai. (bærekraftsmål nr. 14)**

Kommunaldirektørens vurdering: Pkt. 4.2.1 Næringsutvikling, delmål 1, strategipkt 5

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak:

- 13.4 Nytt hovedmål under næringsutvikling: «Storfjord skal fremme en inkluderende og bærekraftig næringsutvikling og bidra til innovasjon»**

Kommunaldirektørens vurdering: Pkt. 4.2.1 Næringsutvikling, delmål 2, strategipkt 5

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak:

- 13.5 Ordet bærekraftig bør inkluderes i delmål 1.**

Kommunaldirektørens vurdering: Pkt. 4.2.1 Næringsutvikling, tillegg i delmål 1.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak:

- 13.6 Eget strategikulepunkt under «Kommunen som organisasjon»: Målbare klima- og miljøtiltak skal konkretiseres i all kommunal planlegging**

Kommunaldirektørens vurdering: 5.1 Adm. organisering, delmål 2, strategipunkt 4.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak:

- 13.7 Forslag til strategipunkt om språk og kommunikasjon. «Storfjord kommune skal jobbe systematisk med klarspråk»**

Kommunaldirektørens vurdering: 5.1 Adm. organisering, delmål 3, strategipunkt 5.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak:

Merknad nr. 15 – Arbeiderpartiet (14.05.20)

15.1 Arbeiderpartiet har gitt to innspill konkrete innspill:

- **Næringsutvikling tilknyttet forskning må vurderes særskilt.**
- **Kommunen skal ha fokus på både på sentrumsutvikling, sentrumsnær boligbebyggelse og spredt boligbygging der det er mulig.**
- **Arbeiderpartiet støtter også Miljøpartiet de grønne og Senterpartiets uttalelse vedrørende lokal matproduksjon og fiskeri,**

Kommunaldirektørens vurdering: Merknadene tilrås etterkommet og føres opp som tilleggspunkter under strategier.

Kommunaldirektørens innstilling til vedtak: Merknadene etterkommes.

Samfunnsdelen endres på følgende punkter:

- *Nytt punkt under «Bolyst» (første strekpunkt under strategier) side 16*
- *Nytt punkt under pkt. 4.2.1 Næringsutvikling (femte strekpunkt under strategier for delmål «regional næringsutvikling mm»), side 15.*